

Osztályozás

92

Bánki Donát

"1959"

Személy

Helyszám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

(m. j.)

Cím:

Forrás:

Ujságcikkgyűjtő 1959. 10. 10.

Megkezdődtek a Bánki Donát és a GTE centenáriumi ünnepségei

(Oldal)

(Hé

(Küchler Vilmos rajza)

Száz évvel ezelőtt született Bánki Donát, korának egyik legkiválóbb mérnöke. A karburátor felfedezésével, motor- és turbinatalálmányaival írta be nevét a technika világtörténetébe.

— Megvan! — kiáltott fel 1892-ben egy tavaszi napon a Nemzeti Múzeum előtt egy borzashajú mérnök, amikor megpillantott egy fiatal virágáruslányt, aki éppen fűvökével locsolta a kezében tartott ibolyacsokrot. Egy éven át tartó kísérletezés után, 1893-ban Bánki Donát és Csonka János szabadalmaztatták a világ első petróleum- és benzinporsasztóját, amely rövid idő alatt elterjedt és minden robbanómotor szíve lett. Bánki találmányai alapján kezdtek meg Magyarországon a robbanómotorok gyártását.

»Kétségtelen, hogy a Bánki-turbina előkelő helyet foglal el a vízturbinák között. Előnye: egyszerű szerkezeti megoldása és gazdaságossága« — állapította meg egy amerikai professzor. Bánki Donát, a Ganz-gyár mérnöke 1900-ban

a Műszaki Egyetem hidraulikai tanszékének vezetője lett és maradandót alkotott a vízgépek terén. Turbinájának eredeti példánya jelenleg is a Budapesti Műszaki Egyetem vizierőgép tanszékének laboratóriumában látható. Ez a találmány azóta meghódította az egész világot, gyártják Nyugat-Európában, az Egyesült Államokban, s újabban a Szovjetunióban is. Ma már a »törpe vizierőművek« százeit látja el energiával az a turbina, amelyről megállapították, hogy hatások tekintetében az emberi lehetőségek határán jár.

Igen jelentősek Bánki Donát hidraulikai tanulmányai és a gőzturbinák szerkezeti elemeinek tökéletesítésével kapcsolatos tevékenysége is. Rendkívüli fontosságú kezdeményezése volt a Vaskapu vizierőmű terve, amellyel a magyar energiagazdálkodást kívánta új alapokra helyezni.

*

Hétfő délelőtt 10 órakor a Technika Házában élénk érdeklődés mellett kezdte meg a Gépipari Tudományos Egyesület a Bánki Donát-centenárium és a GTE tízéves fennállása alkalmából rendezett két napos ünnepi előadásorozatot.

A bevezető ünnepi beszédet dr. Varga József, a műszaki tudományok doktora, Pattantyús-díjjal kitüntetett egyetemi tanár, a GTE elnöke tartotta meg. Előadásában méltatta Bánki Donát munkásságát, majd Gombás Tibor, a Ganz Vagonyár mérnöke, Száday Rezső, a Láng Gépgyár mérnöke, Trenka Ernő, a Ganz Vagonyár mérnöke beszélt a nagy alkotóról. Az előadásorozatot kedd délelőtt 10 órakor folytatják. (m. j.)